

УКРАїнська РОБІТНИЧА ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІВ, ЄДИНАТЕ СЯ!

PROVINCIAL
LIBRARY
MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA,
CANADA

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V.

Ч. 7.

СЕРЕДА, 24. СІЧНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JANUARY 24th, 1923.

No. 7.

VOL. V.

РУРСЬКИЙ БАСЕЙН ПІД ПЯТОЮ ФРАНЦУСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ.

Французи планують вигодити німецьких робітників.

ПARIЖ, 22. січня. — Французський журналіст Петрінак (псевдонім), зясовуючи в "Еко де Пари" плян французького правительства на здавнене страйку вуглекопів в Рурській басейні, який розпочався сьогодні рано, пише, що Французи є готові зломити німецький опір в Рурщині в той спосіб, що присуджують страйкуючих вуглекопів працювати або гинуть з голоду.

Накоди се буде можливим, Французи відтнуть Рурський басейн від решти Німеччини. Туди вони нашьот "італійських, чехословацьких і французьких робітників. Потім наседено буде дано до вибору: працювати або бути без позивів.

Французьке правительство є готове забезпечити поживу для всіх тих робітників в Рурщині, які зяміть німецькому правительству будуть повинувати ся французьким військово-ним властям.

Страйк в копальнях по цілій Рурщині.

ЕССЕН, 22. січня. — У всіх копальнях Рурського басейну, яких директорів арештували Французи, планував нині часний або цілковитий страйк. З державних копалень забрано французькі війська і в них відновлено роботу. Управитель державної копальні в Бір-Аренс, арештований в п'ятницю, зівстав випущений на поруки.

Зеліничники вийшли також на страйк.

ДОРТМУНД, 21. січня. — Зеліничники проголосили нині в полудне страйк. В районах Дортмунд, Лянгендерп і Бухум зівстав застаношений весь пасажирський і тягаровий рух.

Не будуть перевозити Французам вугля.

КОБЛЕНЦ, 22. січня. — Фредерік Кале, провідник залізничників в Надренщині, заявив вчора, що залізничні робітники рішили не перевозити репарацийного вугля або вугля викопаного під надзором Французів. Коли би залізничні урядники зівстали арештовані, буде проголошений генеральний страйк.

Занимають банки і забирають гроші.

ДИССЕЛЬДОРФ, 20. січня. — Французські війська заняли вчора по цілій надренській Рурщині філії німецького державного банку. Доносять, що в деяких містах вони забрали готівку. В Діссельдорфі Французи захопили автомобіль з 150 міліонами марок. В Маенсі, Діссельдорфі, Дортмунді, Вісбадені, Вермбюгені і Бонні війська окружили банки і забрали їх папери.

Окупаційні власти забрали 21.000 тон вугля.

ДМСБУРГ, 20-го січня. — Французи захопили вчора 21.000 тон вугля призначеного для Німеччини і завернули його до Франції.

ГЛЯДБАХ, 20. січня. — Коли Французи заняли копальні Мерера, робітники заперестали працю.

Мусять забирати з банків війська.

ДИССЕЛЬДОРФ, 22. січня. — Французи пробували нині оперувати залізничні поїзди своїми людьми. Ім удало ся урехомити заледви около 10 процент поїздів, які курсують в нормальний час.

Філія Райхсбанку (Державного банку) в Діссельдорфі, якої директоріят відмовив ся минувшого тижня вести бізнес тому, що в банку находило ся військово, зівстала нині поновно отворена.

З філії Райхсбанку в Ессені забрано військовою сторожу, однак банк не зівстав отворений.

Правительство заборонило робітникам перевозити барки з вуглем.

ЕССЕН, 22. січня. — Центральне правительство в Берліні видадо приказ, яким забороняє каналовим робітникам в окупованій території перевозити вуглеві барки, захоплені Французами, або отворити шляхи для їх переїзду.

Заборонили оплачувати ціо Французам.

БЕРЛІН, 22. січня. — Міністер фінансів Гермес видав розпоряджене, яким забороняє оплачувати ціо і вуглевий податок та експортову належність на який інший рахунок, крім німецького.

Німеччина заперече вістки про конскрипцію.

БЕРЛІН, 22. січня. — Доне-сене, що німецьке правительство розважає над введенем обовязкової військової служби, що є заборонене на підставі Версальського договору, зіхум стало нині урядово заперечене.

Протестують проти арештовання промисловців.

БЕРЛІН, 22. січня. — Представник німецького посольства в Парижі дістав поручене за-протестувати перед французьким правительством проти арештовання Тиссена і інших німецьких промисловців та домагає ся їх негайного освобождения і повної сатисфакції.

Протест робітників у Владивостокі проти окупації.

ВЛАДИВОСТОК, 22. січня. — Робітники устроили тут вчора демонстрацію проти окупації Французами Рурського басейну.

Французька окупаційна армія числить 100.000 людей.

ДИССЕЛЬДОРФ, 18. січня. — Плян військовоих операцій відносно окупації Рурського басейну переведений вповні, як се було намічено на военній нараді в Парижі під проводом Фоша Французька окупаційна армія, яка стоїть під командою ген. Дегута, числить около 100.000 війська.

З французьких кругів доносять, що дальший наступ французької армії не є виключений. Се буде залежати від ходу дальших подій. Коли німецький бойкот не буде відкликаний, французьке правительство зарядить правдоподібно дальший наступ в глуд Німеччини.

Французи арештували 18 промисловців.

ДИССЕЛЬДОРФ, 21. січня. — Французські окупаційні власти арештували в суботу в Рурській басейні 18 німецьких промисловців. Всіх вивізів забрано під військовою сторожею до Маенса, де є французька військова головна квартира.

Суд проти арештованих промисловців.

МАЕНС, 22. січня. — Розправа перед воєнним судом проти Фріца Тиссена і інших промислових провідників, арештованих в Рурській басейні, яких привезено сюди минувшого тижня, відбудеть ся в сім місті в середу. Французські власти оповістили, що розправа потребає лише один день.

Арештують урядників.

БЕРЛІН, 18. січня. — Делегация з Діссельдорфу каже, що Французи арештували д-ра Шлютцеа, президента фінансового департаменту, за те, що він не хотів передати Французам документи.

В Ессені арештовано поліція-ня за те, що не засалютував французькому офіцерові.

Накладають тяжкі кари.

ЛОНДОН, 21. січня. — Делегация до "Дейлі Нюс" каже, що наложени Французами кари на Німців за obstructию або непослух приказам в збиранню вуглевої належності включають грошеву кару в сумі 100 міліонів марок і увязнене до п'ятиох років.

Урядникам заборонений виїзд.

КОБЛЕНЦ, 20. січня. — Так скоро як стало відомим, що берлінське правительство приказало німецьким урядникам не виконувати поручень контрольної комісії, комісія видадо приказ, яким заборонило урядникам опустити Надренщини або Рурський район.

Непослухане сего приказу потягає за собою п'ятилітню в'язницю і тяжкі грошеві кари. Карі підпадають урядники, власники копальні і фабрик і робітники, які перешадають комісії в збиранню репараций.

Французи проганяють директора банку.

ДИССЕЛЬДОРФ, 22. січня. — Французські власти зарядили прогнати директора філії Райхсбанку в Діссельдорфі Ліневедера. Він відмовив ся сповити інструкції економічної комісії.

Гірники в занятих державних копальнях не будуть працювати.

БЕКЛІНГТІВАЗЕН, 21. січня. — Гірники і робітники в копальнях вугля, які є державно-ю власністю і зівстали зареєровані Французами, повідомили Французів, що не прийдуть завтра до роботи. Число робітників вносить 10.000.

Французькі війська заняли Дортмунд.

БЕРЛІН, 17. січня. — Вчора в полудне французькі війська заняли третє найбільше місто в Рурській басейні Дортмунд. З окупацією Дортмунда цілій Рурській басейні опинив ся під

Німецькі комуністи посилюють свій вплив.

"Роте Фане" закликає до утворення радянської республіки.

БЕРЛІН, 18. січня. — Критичне положенне, в яком опинив ся Німеччина через французьку окупацію Рурського басейну, який є головною підставою німецької індустрії і економічного життя Німеччини, вплинуло на скріплене впливу комуністів серед німецького загалу. Комуністи зискали тепер багато прихильників серед тих мас, які доси брали малу участь або і зовсім не брали участі в політичній акції.

Орган німецьких комуністів "Роте Фане" оголосив зазив до німецьких працюючих мас, в яким вживає їх до повалення існуючого німецького буржуазного правительства і режиму та до утворення Німецької Радянської Республіки.

Німецькі комуністи критикують острими словами соціал-патріотів, які держать ся реакційної політики і помагають удержати при життю коначне німецьке буржуазне правительство.

В Мінху затримано чеських і італійських страйколомів.

БЕРЛІН, 22. січня. — Делегация з Мінху доносять, що там задержано 150 італійських і чеських робітників, які мали їхати до Рурського басейну як страйколомів. Ім не дозволено вийхати на місце їх призначення.

Соціалісти проти Куна.

БЕРЛІН, 18. січня. — Канцлер Куно на конференції провідників політичних партій по ставив домагане, щоб парламент признав йому диктаторську власть.

Проти такого домаганя виступили провідники соціалістичних партій. Се є перший раз, що соціалісти станули в опозиції до правительства Куна у важній справі.

Гамбург проголосив бойкот французьких фірм.

ГАМБУРГ, 15. січня. — Члени біржі проголосили бойкот французьких і бельгійських фірм, зриваючи з ними всякі посередні і безпосередні торговельні зносини. Бойкот є протестом проти французької окупації Рурського басейну.

Одеський ринок показав за послідних два тижні, що ціни на цілий ряд продуктів і товарів сильно понизились. Загально ціни впали на 100 процент. Рівночасно з цукром ціни значно понизились на картофлі, дрова і другі предмети необхідности.

контролюю французьких військ. Робітники спокійно приглядають ся французьким військам, які увійшовши в місто, обсадили сейчас важніші публічні будинки і залізничну стацію.

Ціла територія, занята француськими і бельгійськими військами, числить 2.500 квадратних кілометрів з населенням 4 міліони. (Найгустьіше за людненя околиця в цілій Европі.)

Поклади вугля в Рурській басейні обчислюють на 220 міліардів тон. Рурській басейн числить три четверті вуглевої продукції в Німеччині. В 1922 р. продукція вугля в Рурській басейні вносила 110 міліонів тон.

В французькім парламенті посибили ся послі.

Комуніста Кашена позбавлено посольської нетикальности.

ПARIЖ, 19. січня. — У французькім парламенті прийшло вчора до великого забурення, якого не знає історія французького парламенту. Між комуністичними і буржуазними посліми вивзалась завзята бійка, з якої послі вийшли з підбиваними очима і набитими губами. В бійці брало участь 50 послів з обох сторін.

Прийсною бійкою була справа позбавлення комуністичного посла Марсея Кашена посольської нетикальности. Коли парламентна комісія, яка розслідувала оскарженя проти Кашена, зробила рекомендацію, щоб його позбавити посольської нетикальности, комуністичні послі висловили на се своє негодоване. Се викликало гнів у послів правниці. З того прийшло до забуреня в залі.

Вицепрезидент парламенту перервав на якийсь час засідане, однак коли його розпочато наново, шум в залі ставш шораз більший і вінці, після винини обидваними словами з правниці, комуністичні послі встали і рушили на президента. Послі правниці поспішили на оборону і з того розпочала ся бійка, яка тривала кілька мінут. Підчас бійки вицепрезидент знова перервав засідане.

Покликано більше парламентарних дозорців і вони всіпали розборонити буючих ся послів. Коли війовничий дух остиг, розпочато знова засідане і приступлено до голосованя над справою Кашена. За позбавленем Кашена посольської нетикальности було 371 голосів, проти — 143 голоси.

Між Францією і Росією.

МОСКВА. — Найвищий Економічний Раді предложено начерк статута, запропонованого французсько-російським торговельно-промисловим бюром. Се є перша спроба зі сторони французьких індустриальних кругів в напрямку відновлення торговельних зносин між Францією і Росією.

Обєднане італійських і угорських фашистів.

РИМ, 13. січня. — Наслідком переговорів, ведених в Римі, прийшло до обєднання італійських і мадярських фашистів. Угода має економічний характер і опираєть ся головно на винині харчевих засобів. Ідейно фашисти обох країн є обєднані спільною ворожечою до міжнародного більшевизму.

Мілітарного союзу покищо не заключено, але вже існує тайне порозуміне дотночно взаємної помочи на випадок большевійської революції в центральній Европі.

Фашисти монархісти.

РИМ, 13. січня. — На висок премьера Муссоліні голова рада організації фашистів прийшла сьогодні односторонню резолюцію, в якій заявляєть ся за монархію, як за основний чинником в справі збереженя єдності вітчизни.

Судьба контрреволюціонерів.

ШАНГАЙ, 11. січня. — Шіснадцять кораблів з російськими в'язьними з Владивостока, яким заборонено вийти на китайську землю, відплили вчора звідси в невідомій стороні.

Більша можливість війни, чим в 1914 році.

Совітська Росія є пригтована відбити всякий напад.

МОСКВА, 22. січня. — Хотяй Совітська Росія зменшила свою армію до 600.000 людей, вона не замикає очей на можливу военну небезпеку. Тут розуміють, що правительство підприняло ряд кроків, щоб створити в потрібну хвилю силу, що змогла би відбити всякий напад. Так пише Ю. Стекло в "Известиях".

Він дальше висловлює думку, що в европейській ситуації є нині більше можливостей війни, ніж було в 1914 році.

Як заявляють деякі комуністичні провідники, Совітська Росія заховає становиско глядача і правдоподібно буде придержувати ся політики сильної оружної нейтральности до хвилі, доки її територія або житєві інтереси не будуть загрожєні.

Банкrottwo шляхецької Польщі.

(Від власного кореспондента.)

ЛЬВІВ, 30. грудня. — Орган вшехпольців "Słowo Polskie" подає образ фінансової руїни Польщі. Сам "визвольний" похід Піласудского на Київ пожер 28 міліардів видрукovaných польських марок, не рахуючи підмог Франції і т. д. З кінець 1921 року було скарбового дозгу на 189 міліардів і друкованих банкнотів на 182 міліардів. В маю 1922 року було вже банкнотів на 276 міліардів а дозгу на 217 міліардів. Дня 10. грудня 1922 року було банкнотів на 690 міліардів а дозгу на 585 міліардів. Тепер вносиньт се значно більше, так що положєне прямо катастрофальне.

Уряд Сікорского хитаєть ся.

ЛЬВІВ, 30. грудня. — Польські газети доносять, що уряд премьера Сікорского хитаєть ся. Вшехпольці починають проти него звертати свої виступи. Здаєть ся, що сойм, який збереть ся коло 15 січня, стане перед новою кризою і буде знова ліпити новий уряд.

Внутрішня політична боротьба в Польщі треває дальше.

ВАРШАВА, 18. січня. — Зі замордованем польського президента Нарутовича політичне положєне в Польщі не улягло зміни. Боротьба правниці проти лівиці треває дальше, хоч вона в останних днях трохи притихла, а то з огляду на загальну кризу, яка угрожує новою війною в Европі. Обі сторони борять ся, що на случай оружного конфлікту може прийти ім кінець.

Правниці і лівиці є в соймї майже однаково заступлені. Правниці числить 163 голосів, лівиці 160. Але лівиця має за собою також голоси послів національних меншостей, які розпоряджують поверх сотнею голдсів.

В дійсности контрола находить ся в руках бувшого провизоричного президента Піласудского, який займає тепер становище головного команданта польської армії. Піласудські держить ся при контролі так довго, як довго його побирає лівиця і як довго він має за собою перевагу в армії.

Правниці, на чолі якої стоять народові демократи, робить тепер заходи, щоб здобути вплив в армії.

Заборона для майнерів в новій скошії.

Екзєкутива "Ю.М.В.А" проти злуки з Черв. Профінтерном.

ІНДІЯНОПОЛІС, Інд., 18-го січня. — Тут оповіщено, що екзєкутивна рада "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" повідомила майнерів в Новій Скошії, зорганізованих в сій ю нії, що вони не можуть причлнитися до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів в Москві і в той сам час оставати членами "Юнайтед Майн Воркерс".

Накоди канадійські локалі "Юнайтед Майн Воркерс" таки схочуть причлнитися до Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів, екзєкутивна рада тої юнії зрешет ся правя контролювати свої власні локальні організації і приступити до організovania нових локалів, як се було зроблено два роки тому назад в Кеенсі.

Майнері в Новій Скошії зробили формальну апликацію до екзєкутивної ради "Ю.М.В. оф А.", щоб їм дозволено було причлнитися ся як одиниці до Червоного Профінтерна. Дальша акція буде погягати від того, чи майнері послухають чи не послухають розпорядку екзєкутивної ради.

Гендерсон вибраний послом.

ЛОНДОН, 18. січня. — Артур Гендерсон, бувший міністер без портфєлю в британській війсьній раді, який був побитий в недавних загальних виборах, здобув назад своє місце в парламенті підчас додаткових виборів в Іст Нюкест'лі, які відбули ся в наслідок смерті тамошного робітничого посла Дж. Н. Бєла.

Пролетарська Партія в Югославії.

БЕЛГОРОД, 16. січня. — Комуністи Югославії організували легальну партію під назвою "Пролетарська Партія". Комуністична Партія Югославії, яка перед роком була приревнована піти в підземелі, мала в югославській парламенті 55 послів.

Важне повідомлене для членів відділу У.Р.Д. в Вінніпегу.

Отсим повідомляєть ся всіх членів відділу У.Р.Д. в Вінніпегу, що в неділю 28-го січня с. р. о год. 2.30 по полудни відбудуть ся в Укр. Роб. Домі піврічні збори відділу. В виду того, що є важні справи до полагадженя, між іншими вибір нового заряду на 1923 рік, просить ся явнитися на зборах точно в означений час. Заряд.

"ЦИГАНКА АЗА"

Подаєть ся до загального відомо всім укр. робітникам міста Вінніпегу і околиці, що Драм.Спів. Клубок Укр. Роб. Дому пригтовляє до вистави чудово романтичну мєльодраму п. н.:

"ЦИГАНКА АЗА"

(Хата за сезою)

Штука грана з великим powodженем укр. театром "Української Бєсіді" у Львові. Хто бачив в сій сезони на сцені Укр. Роб. Дому виставу "Ой не ходи Грицю", той з певністю не пожадує побачити і "Циганку Азу". Слідить за дальшими оголошенями. Заряд.